

Bodlinka

Občasník pro příznivce školky

podzim/zima
2018-2019

DO NEBÍČKA
DO PEKLÍČKA

PÍSKOVÁNÍ V
KOŽÁTKÁCH

LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ

Editorial

Naše Mateřská škola V Zápolí letos oslaví 50 let. Je to dost dlouhá doba pro život člověka i pro trvání školky. Kolik tudy prošlo dětí, kolik pracovalo ředitelek, učitelek, školníků, uklízeček. Kolik obědů uvařily paní kuchařky, kolik bylo karnevalů, besídek, výletů a kolik Dnů dětí se oslavilo! Je to určitě důvod pro vzpomínání.

Náš časopis vám teď nabízí vzpomenout na období nedávné, první pololetí školního roku 2018/19. Uteklo rychle. Pro nás všechny bylo stejně důležité jako předešlých padesát školních roků.

Tak přeji příjemné čtení a hodně úspěchů do dalších společných let.

šéfredaktor
Hana Mancová, učitelka z Koťátek

Obsah

- Šifra Mistra Braila
- Dva výlety do Šestajovic
- Putování do lesního světa
- Malá technická univerzita
- Divadlo, divadlo
- Vánoční stromečky
- Do nebička – do peklička
- Pískování v Koťátkách
- Ledové království
- Sněhové království
- Hygienici radí
- Období vzdoru
- Co nás čeká
- Vaše stránka

Šifra mistra Brailla

shutterstock 167367317

Ve čtvrtek 4. 10. 2018 jsme v naší mateřské škole přivítali lektorky ze společnosti Beluška z. s., které pro děti připravily interaktivní vzdělávací program **Šifra mistra Brailla**. Společnost se sídlem v Praze 5 je nazvána po vodícím pejskovi, který nevidomé lektory na akce doprovází a zároveň je jejich hlavním aktérem.

Hlavní myšlenkou edukativních programů ve školách je snaha odbourávat vzájemné sociální bariéry mezi zdravými a handicapovanými lidmi a napomáhat jejich přirozenému začleňování do společnosti.

Hravou formou mohly děti nahlédnout do světa nevidomých: prostřednictvím speciálních brýlí si vyzkoušely, jak vidí (respektive nevidí) lidé s různými zrakovými vadami. Se zavřenýma očima (jen za pomoci slepecké hole a asistentky) se procházely po třídě. Seznámily se s Braillovým písmem a dalšími pomůckami (velké čtecí lupy, mluvící mobilní telefon apod.).

Největším lákadlem celého programu byl speciálně vycvičený vodící pes. Bela dětem předvedla, jak umí poslouchat příkazy a povely své paní. Dovedla jí podat slepeckou hůl, mobilní telefon nebo drobné mince, které spadly na koberec. Bezpečně svou nevidomou paní provedla po třídě s mnoha bariérami (židle, stoly, skříně, dveře atd.).

Společnost Beluška nabízí i spoustu dalších zajímavých akcí a projektů. Máte-li zájem, můžete se podívat na webové stránky www.beluska.cz.

listopad 2018

Barbora Ročková

DVA VÝLETY DO ŠESTAJOVIC

Letos na podzim jsme s dětmi z Berušek a Štěňátek dvakrát navštívili areál firmy **Rodas v Šestajovicích u Prahy**. V dřevěných chaloupkách jsou pro děti i dospělé připravené nejrůznější aktivity: výroba svíček, voskových pastelek, glycerinových mýdel, perníčků, dobrot z čokolády, plnění celofánových sáčků koupelovou solí atd.

V úterý **9. 10. 2018** jsme se zúčastnili výrobní akce v **pastelkárně**. Obsahem tohoto programu byla ukázka a výroba voskových pastelek a barevných svíček.

V úterý **20. 11. 2018** jsme tvořili v **perníkové chaloupce**. Děti si ozdobily perníček polevou z bílé čokolády, vyráběly vánoční svícen a v **krejčovské chaloupce (tzv. knoflíkárně)** si naplnily látkový pytlíček vonnou směsí z různých bylin (levandule, pohankové slupky, pšenice, purpura).

Areál firmy Rodas je přístupný nejen školám, ale i široké veřejnosti. Pokud byste se chtěli dozvědět více, podívejte se na webové stránky www.rodas.cz.

Listopad 2018

Barbora Ročková

Výroba voskových pastelek a svíček

Výroba perníčků, svícenů a vonných pytlíčků

Výrobní Exkurze

v areálu

Šestajovice u Prahy

NOVINKA - nově vybudovaná čokoládovna v areálu svíčkárny RODAS.

Vyrábíme pouze z kvalitní belgické čokolády značky Barry Callebaut, která je bez palmového tuku a bez mouky a škrobu - bezlepková.

A. Svíčkárna

B. Pastelkárna

C. Mýdlárna

D. Knoflíkárna a Perníková chaloupka

E. Čokoládovna

A. Výrobní akce ve svíčkárně / výběr

Akce číslo 1. - nalévání ořechových skořápek, svíčka a koupelová sůl (7 druhů)

Akce obsahuje: nalévání vosku do 4 půlek ořechových skořápek, dále výrobu 1 kusu svíčky 20×170 mm se zdobením polevou „STARWAX“ a plnění sáčku koupelovou solí s esenciálním olejem /s sebou 4 půlky ořechových skořápek/

Cena celkem 50,- Kč

Akce číslo 3 - NOVINKA - vosková ozdoba /velikonoční, nebo vánoční motiv/, svíčka a koupelová sůl (7 druhů)

Akce obsahuje: odlévání 1 kusu voskové ozdoby, dále výrobu 2 kusů svíček 20×170 mm se zdobením polevou „STARWAX“ a plnění sáčku koupelovou solí s esenciálním olejem /vše dodáme/.

Cena celkem 75,- Kč

Akce číslo 5 - odlévání plovoucích svíček, svíčka a koupelová sůl (7 druhů)

Akce obsahuje: odlévání 2 kusů plovoucích svíček, dále výrobu 2 kusů svíček 20×170 mm se zdobením polevou „STARWAX“ a plnění sáčku koupelovou solí s esenciálním olejem /vše dodáme/

Cena celkem 65,- Kč

Akce číslo 6 - plnění a vrstvení koupelové soli do lahvičky, svíčka

Akce obsahuje: plnění a vrstvení 7 druhů koupelové soli do ozdobné průhledné lahvičky o obsahu 350 g, dále výrobu 1 kusu svíčky 20×170 mm se zdobením polevou „STARWAX“ /vše dodáme/

Cena celkem 60,- Kč

B. Výrobní akce v pastelkárně

Akce číslo 8 - NOVINKA - voskové pastelky ze včelího vosku-8 kusů, svíčka

Akce obsahuje: odlévání voskových pastelek a naskládání do plastové dózičky, dále výrobu 1 kusu svíčky 20×170 mm se zdobením polevou „STARWAX“ /vše dodáme/

Cena celkem 75,- Kč

Voskové pastelky vyrábíme ze včelího vosku a speciálních barev do potravin a dalších přírodních surovin.

C. Výrobní akce v mýdlárně

Akce číslo 9. - odlévání mýdla do formy, sáček s koupelovou solí

Akce obsahuje: vlastnoruční odlévání glycerinového mýdla do formy, balení do ozdobného celofánového sáčku a uvázání mašlí a etiketou, dále plnění sáčku koupelovou solí /možno namíchat až 7 druhů/ Vše dodáme.

Cena celkem 65,- Kč

Akce číslo 10. - plnění a vrstvení koupel. soli do lahvičky, mýdlo

Akce obsahuje: plnění a vrstvení sedmi druhů koupelové soli do ozdobné průhledné lahvičky o obsahu 350 g + vlastnoruční odlévání glycerinového mýdla. Balení do ozdobných sáčků s mašlí a etiketou. Vše dodáme.

Cena celkem 80,- Kč

Koupelové soli, glycerinová mýdla a ostatní kosmetické výrobky RODAS, jsou atestovány SZU, a notifikovány Ministerstvem zdravotnictví. Atesty posíláme na vyžádání.

D. Výrobní akce v knoflíkárně a perníkové chaloupce - SUPER TVORIVÁ VÁNOČNÍ NOVINKA - AKCE Č. 11

V PERNÍKOVÉ CHALOUPECE

1. výrobu 2 kusů svíček 20×170 mm, zdobení polevou „STARWAX“
2. nalévání parafinu do 4 kusů ořechových skořápek tzv. lodičky /prázdné s sebou/
3. zdobení perníkové ozdoby - vánoční motiv

V KNOFLÍKÁRNĚ

4. výroba látkového knoflíku
5. plnění vánoční purpury do látkového sáčku + dárkové uvázání stuhou
6. vykrojení glycerinového mýdla - vánoční motiv

Cena celkem 170,- Kč

E. Výrobní akce v čokoládovně

Co obsahuje exkurze ve výrobně čokolády pro skupiny dětí základních a mateřských škol?

Děti uvidí temperování čokolády, včetně různých výrob přímo ve výrobně čokolády, poutavý film o pěstování čokolády z Afriky a výrobní továrny v Belgii. Dále také uvidí „čokoládníkový“ strom, samy si odlévají tabulku čokolády a malují barevnou čokoládou.

Akce obsahuje: odlévání tabulky čokolády a následné zdobení dle vlastní fantazie různými ingrediencemi /lyofilizované ovoce, oříšky, mandle, pistácie/. Dále malování čokoládovými barvičkami na čokoládový odlitek a čokoládu se lžičkou, ze které si doma vyrobí horkou čokoládu. Vše si samozřejmě zabalí a odnesou s sebou domů. Součástí akce je i ochutnávka a shlédnutí videa od sklizení kakaových bobů po výrobu čokolády.

Cena za tuto akci je 120,- Kč.

Objednávat můžete na tel. číslech: 281 962 341, 603229436, nebo emailem: rodas@rodas.cz

www.rodas.cz

NÁVŠTĚVA ŠESTAJOVIC V PŘEDVÁNOČNÍM OBDOBÍ

Blíží se pozvolna vánoce a my se vypravily do Šestajovic. Co nového nás čeká? Mají tam perníkovou chaloupku, poznáme ji?

To se dozvíme v úterý 20. listopadu, kdy vyrážíme se třídou Štěňátek. Jízda byla velmi rychlá, ale perníková chaloupka nás nečekala. Proměnila se na rukodělnou výrobu vánočních věnečků pro děti ze základních škol. Trochu jsme pociťovaly zklamání, ale jen do chvíle, než jsme se dozvěděly, že si budeme moci ozdobit perníčky, udělat vánoční stojánek a pestrobarevnou svíčku. Vše se nám povedlo a my odjížděly spokojeny do naší školky. Už se těšíme na dobrý oběd od našich úžasných kuchařek.

Nezdržovat, rychle, jedeme. Nebylo to tak rychle, dostaly jsme se se do kolony. Nevadí, tak si trochu zazpíváme, poznáme značky aut. Nenecháme si pokazit výlet. To neznáte Berušky.

PUTOVÁNÍ DO LESNÍHO SVĚTA

Jsme již sehraná třída plná kamarádů. Proto jsme se rozhodly, že prozkoumáme lesní svět, které se nachází v Krčském lese. Je ráno plné sluníčka a my se chystáme vyrazit v úterý 16. října zjistit, zda na rybníku plují kachny, objevují se labutě.

Jízda autobusem proběhla bez problémů a rychle. Rybník nás vítá křikem kachen. Hned, jak jsme se objevily u vody, kachny připlouvají ke břehu. Čekají na dobrou svačinku, my jim ji dáme. Máme plné sáčky rohlíků, které chystáme roztrhat a hodit kachnám. Jé, ty se mají, chutná jim. Jen labutě nevidíme, asi jsou na Vltavě. Nám to nevadí, půjdeme si prohlédnout Krčský les. Co skrývá? Dělá nám trochu problém rozpoznat jehličnaté a listnaté stromy. Musíme si to stále opakovat ve školce. Také se do lesa vrátíme na jaře.

Čeká nás také velké sportovní klání. Hledáme klacky, hodně, hodně dlouhé, budeme je přenášet, co nejrychleji. Malé klacíky nám poslouží jako materiál na stavby domečků. Jaký bude nejdříve a nejhezčí? Povedly se všechny a vyrážíme zdolat klády na přecházení, hodit šišky na určený cíl. Nejnáročnější práce nás teprve čeká. Musíme najít schované, rozbořené doupe loupežníků. Hurá, jdeme na to. Tady to není, zde také ne, ale my to nevzdáme. Proplétáme se mezi stromy a keři. Námaha se nakonec vyplatila. Našly jsme to a udělaly pár snímků.

Dopoledne uteklo jako voda. A my hladový se vracíme do školky na výborný oběd.

Brzy se vrátíme, slibují Berušky.

MALÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA

Blíží se úterý 23. října a my se těšíme na program „Malá technická univerzita“. Nevíme, co nás čeká. V úterý 23. října se z nás stanou stavitelé města. Povídaly jsme si o našem městě, je to Praha, hlavní město ČR. Někdo z nás zná svoji adresu, někdo poznává památky Prahy a někdo čeká, co se poprvé dozví.

Začínáme stavět budovy – školu, kostel, hasičskou zbrojnici, nemocnici aj. Jde nám to pěkně od ruky. Zvládly jsme to na jedničku a dostáváme diplom.

Další téma je architekt. Bylo to v úterý 13. listopadu. Stavíme zase domy, ale učíme se, kde jsou obvodové zdi a příčky. Je to náročné, ale my se nevzdáváme. Nakonec se nám podařilo postavit dům podle technického výkresu. Uf, to byla fuška, ale diplom máme v kapse.

Pokračujeme zase v úterý, ale 4. prosince. Budeme si hrát na elektrikáře a instalatéry. Moc nevíme, co ta slova znamenají. Určitě se to brzy dozvíme. Stavba domů nám nedělá problémy, stavíme podle plánu. Učíme se, co znamenají rozvody dle barev. Nejvíce se nám líbilo, když na závěr se v domech rozsvítily žárovky. Zase máme diplom.

Poslední setkání v 1. pololetí se uskutečnilo v úterý 8. ledna. Naším úkolem je zúročit poznatky z minulých lekcí. Jsme prostě projektanti. Podle obrázků postavíme objekty, zavedeme kanalizaci, odpady, elektřinu. Hurá, naše domy stojí, svítí a my si odnášíme další diplom.

Končí 1. pololetí i naše stavby domů. Co nás čeká v 2. pololetí? Nevíme, ale moc se na to těší Berušky.

7. Hrajeme si na zpracovatele odpadů

- ☞ děti se dozví, kde končí všechny odpadky, které vyhodíme do koše nebo popelnice
- ☞ zjistí, co je to recyklace a co do běžného odpadu nepatří
- ☞ společně postaví skládku včetně odvětrání a izolace
- ☞ získají diplom **Malý zpracovatel odpadů**

8. Hrajeme si na energetiky

- ☞ děti se dozví, k čemu nám je elektrina a všechny ty dráty a co se stane, když ji nemáme
- ☞ naučí se, kde se elektrina vyrábí a postaví jednoduchý model elektrárny
- ☞ pomocí technického výkresu postaví stážary a vedení vysokého napětí
- ☞ získají diplom **Malý energetik**

**MALÁ TECHNIKA, Z.Ú.
RUSKÁ 1113/1
251 01 ŘÍČANY**

IČ 03647054

SPISOVÁ ZNAČKA UJIS
VYEDNÁ U MĚSTSKÉHO SOUDU V PRAZE

AKREDITOVÁNO V RÁMCI DVPP POD Č.Ú. MONT-88/4/2015

Informace a objednávky:

webové stránky:
www.mtuni.cz

telefon:
777 139 755

e-mail:
info@mtuni.cz

Cena programu

je 1 000,- Kč za skupinu a lekci,
maximální počet dětí ve skupině je 25.

Dopravné lektora

do 50 km je započítáno v ceně lekce,
nad 50 km účtujeme příspěvek na dopravu.
Blíže info telefonicky nebo na webových stránkách.

Samostatně lze objednat

pouze lekce označené v ležku touto žlutou kostičkou.
Ostatní lekce na sebe navzájem navazují.

MALÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA

PROGRAM PRO MATERSKÉ ŠKOLY

ZÁBAVNÉ VZDĚLÁVACÍ LEKCE ZPESTRÍ VAŠE DOPOLEDNE

- ☞ názorné a jednoduše rozvíjíme technické a logické schopnosti dětí
- ☞ hrajeme si na architektky, elektrikáře, instalatéry, kartografy, stavitele věží, mostů a města, projektanty, energetiky a zpracovatele odpadů
- ☞ vytvořeno pedagogy z MŠ, projektanty a architektky doporučené dětským psychologem a speciálním pedagogem
- ☞ podpořeno světoznámou architektkou a designérkou paní Evou Jiríčnou
- ☞ vhodné pro děti ve věku 3 - 7 let

1. Hrajeme si na stavitele města

- ☞ děti si povídají o městě a budovách ve městě
- ☞ ve dvojici postaví důležité veřejné budovy (škola, nemocnice, radnice, kostel, policie, hasiči, divadlo, atd.)
- ☞ postaví město okolo silnice a překreslí jednotlivé stavby do mapy
- ☞ získají diplom **Stavitel města**

2. Hrajeme si na architekty

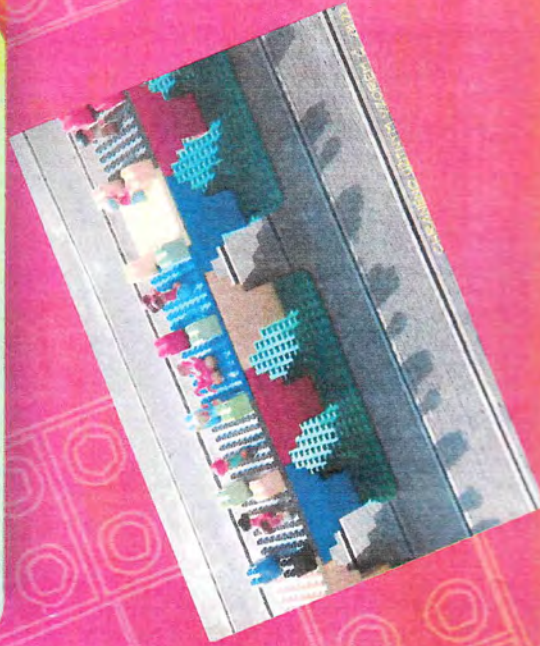
- ☞ děti se seznámí s jednoduchým technickým výkresem
- ☞ naučí se v něm číst (poznají kuchyň, toalety, dveře, okna, atd.)
- ☞ zjistí, co jsou to obvodové zdi a příčky
- ☞ dozví se, kdo je architekt a projektant
- ☞ nakonec postaví podle technického výkresu půdorys domu
- ☞ získají diplom **Malý architekt**

3. Hrajeme si na elektrikáře a instalatéry

- ☞ děti podle jednoduchého technického výkresu zavedou do domu vodovod, kanalizaci, elektřinu
- ☞ naučí se vše rozpoznat podle barev
- ☞ dozví se, kdo je elektrikář, instalatér
- ☞ po zavedení elektřiny rozsvítí žárovku
- ☞ získají diplom **Malý inženýr**

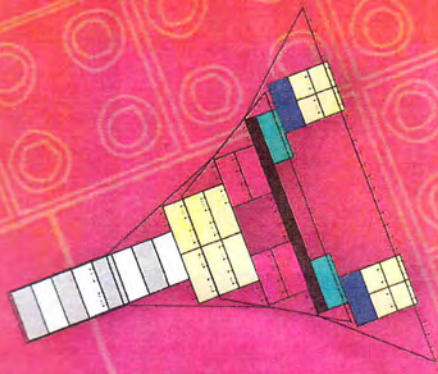
4. Hrajeme si na projektanty

- ☞ volné pokračování stavby rozvodů elektřiny, vodovodu a kanalizace
- ☞ děti se dozví, kam pokračují rozvody elektřiny, vody a odpadů poté, co opustí dům
- ☞ společně postaví ulici podle plánu
- ☞ rozsvítí pouliční lampy
- ☞ získají diplom **Malý projektant**

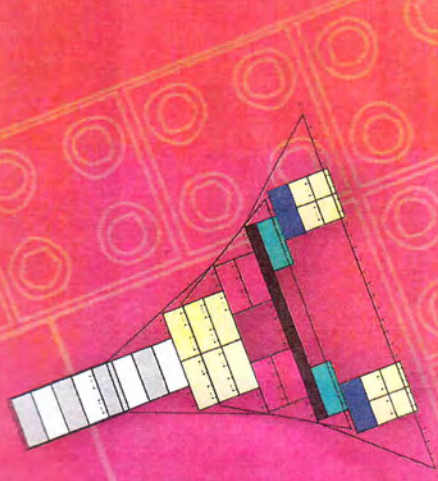
5. Hrajeme si na stavitele mostů

- ☞ děti se dozví, jak stavět pilíř, aby most nespadol
- ☞ naučí se stavět podle návodu
- ☞ zjistí, kdo to byl Karel IV.
- ☞ společně postaví pohádkový Karlův most
- ☞ získají diplom **Stavitel mostů**

6. Hrajeme si na stavitele věží

- ☞ děti si povídají o věžích, majících, vysílačích a rozhlednách
- ☞ seznámí se s tím, k čemu takové stavby slouží
- ☞ přijdou na to, jak postavit věž, aby nespadla
- ☞ podle výkresu staví model vysílače na Ještědu
- ☞ získají diplom **Stavitel věží**

MALÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA

UDĚLUJE TITUL

MALÝ INŽENÝR

ZA ÚSPĚŠNÉ ABSOLVOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ:

- ZÁKLADY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ
- BAREVNÉ ZNAČENÍ ROZVODŮ
- DOMOVNÍ ROZVOD VODY
- DOMOVNÍ ROZVOD ELEKTŘINY
- ODPADY

DÁTUM, RAZÍTKO, PODPIS

© 2014 - 2024 MALÁ TECHNICKÁ Z.Ú.

MALÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA

UDĚLUJE TITUL

STAVITEL MOSTŮ

ZA ÚSPĚŠNÉ ABSOLVOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ:

- KAREL IV. - NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ČESKÝ PANOVNÍK
- HISTORIE KARLOVA MOSTU
- PILÍŘE A OBLOUKY
- VÁZÁNÍ CIHEL
- TÝMOVÁ STAVBA MOSTU

DATUM, RAZÍTKO, PODPIS

© 2014 - 2024 MALÁ TECHNICKÁ ZŮ.

MALÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA

UDĚLUJE TITUL

MALÝ PROJEKTANT

ZA ÚSPĚŠNÉ ABSOLVOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ:

- BUDOVÁNÍ VODOVODNÍ SÍTĚ
- STAVBA VODOJEMU
- ZAPOJENÍ POULIČNÍHO OSVĚTLENÍ
- VÝSTAVBA KANALIZACE
- ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD

DATUM, RAZÍTKO, PODPIS

© 2014 - 2024 MALÁ TECHNICKÁ Z.Ú.

DIVADLO, DIVADLO, JEŠTĚ JEDNOU DIVADLO

Berušky rády navštěvují ZŠ Na Líše. Chodíme do jejich tělocvičny cvičit, v 1. třídě se setkáváme s loňskými kamarády, poznáváme, co se již naučily.

Dnes nás čeká i se třídou Štěňátek divadelní představení, nazvané „O Hadříkovi z Kýblu a jeho skvělých dobrodružstvích“.

Pohádka byla naplánovaná na středu 23. listopadu. Vyrážíme ze školky plny očekávání. Jsme rády, že se uvidíme s našimi školními kamarády. Pohádka pro nás byla trochu zašmodrchaná, ale báječně jsme se bavily.

Budeme rády, když nás zase na nějakou pohádku do konce roku ještě pozvou. To si moc přejí Berušky.

Divadlo Obsazená židlička vás zve na pohádku

O Hadříkovi z Kýblu a jeho skvělých dobrodružstvích

námět: Klára Černá a herci divadla

případné změny textu a nečekané improvizace: herci

scénář a režie: Klára Černá

v hlavní roli: Patrik Petráš

další role si herci rozdělili takto:

Karolína Mlezivová-

Hadříkova matka,

Černá paní, umrlec, loupežník

Karin Al-Jamalová-

princezna Flora, ježibaba

lízátková holčička,

Vojta Miňouský-

rádce Kostěj, upír

Tomáš Pohořelý-

Černý rytíř, drak, prodavač pečiva, loupežník

Tereza Velická

Záklínač

Délka představení - zatím se nepodařila změřit, ale asi tak

30 – 40 minut

Středa 21. 11. 10,00

VÝSTAVA VÁNOČNÍCH STROMEČKŮ

V polovině listopadu jsme požádali rodiče ze Štěňátek, aby doma společně s dětmi vytvořili vánoční stromeček. Obrázky různých formátů zhotovené rozmanitými technikami jsme vystavili na chodbu a schodiště.

Děkujeme všem rodičům a dětem za pěkné nápady a inspiraci.

Prosinec 2018

Barbora Ročková

Do Nebíčka – do Peklíčka

Třetího prosince jsme čekali na Mikuláše a čerty. Ale nejdřív zazvonil zvoneček a ozval se krásný zpěv. Anděl nás přišel pozvat všichni, ale trochu obav i strachu už ozývalo chrápání.

Bylo tam PEKLO s čerty, světlem i čertovským brlohem. Ten zastavil a věděl, kdo kdy Povídat si s ním nebylo vůbec se raději schovaly za paní učitelkou.

Nakonec nás čert pustil **dál** všechno svítilo bíle a modře a zlatě. A skoro Mikuláš nás přivítal a pro každého měl jsme se vrátili do naší třídy. Dárčky jsme si odnesli odpoledne domů. A ještě dlouho jsme na tu návštěvu vzpomínali.

někam na návštěvu. Šli jsme tu bylo. Za prvními dveřmi se

uhlím, červeným největší čert si nás neposlouchal nebo zlobil. jednoduché. Některé děti Asi měly proč.

do NEBE. Tam to nikdo se nebál. Svatý dáreček. Zazpívali jsme mu a pak už

Koťátka

Pískování v Koťátkách

„Na písek, na písek, my chceme jít na písek!“

To se lehko řekne, ale hůř udělá, když je zrovna prosinec, předvánoční čas. Dětem z Koťátek se to mohlo splnit díky sponzorskému daru Davidkovy maminky. 11. prosince k nim přijela paní. Měla s sebou stoleček plný mističek. Do mističek nasypala barevné písky a každé dítě si vybralo jeden obrázek. Pomocí slupování a posypávání jednotlivých částí vznikaly krásné vánoční i pohádkové obrázky. Nebylo to ani moc těžké. Pískové obrázky si pak děti odnesly domů a čekání na Vánoce se tak aspoň trochu zkrátilo.

SNĚHOVÉ KRÁLOVSTVÍ

Je období zimy, ale v Praze je to jako na houpačce. Nasněží, roztaje, nasněží, roztaje, ale my si chceme užít trochu toho sněhu. Snad se to povede.

Zatím to není nic moc, proto jsme se domluvily, že zimě půjdeme naproti. Vypravíme se v týdnu od 28. ledna do 31. ledna do „Sněhového království“. Seznámily jsme se s pohádkou od H. CH. Andersena. No, ta je teda dost ponurá, nevdá, my si ji trochu upravíme.

Začaly jsme s malbou království, něco tomu, ale chybí. Jasně, královny. Jdeme na to. Pracujeme ve skupinkách a s chutí. Ted' se nás snášejí sněhové vločky, vlastnoručně vyrobené. Na konci putování nás čekají úkoly, které musíme splnit, abychom přivolaly zimu i do Prahy. První krátká cesta nás dovede do květinové zahrady, kde vytváříme záhony plné květin. Splněno. Co ted'? Další cesta vede na sraz sněhuláků. Těch teda je. Koulují se, běhají a při tom ztrácejí knoflíky. Naším úkolem je, dát různé počty na sněhové koule. Zase splněno. Tak si s nimi pěkně zatancujeme. Poslední úkol bude asi těžký. Čeká nás nejdelší cesta. Tady je teda rébus – kelímky, dřevěné hůlky, víčko – co, to je? Poznáme zimní sport? Bruslení – ne. Lyžování – ne. Už jsme na to přišly. Budeme hrát hokej. Řekneme vám, to jsme si zahrály.

Paní Zimo, my jsme se opravdu snažily. Ať sněží a mráz venku běží. To si přejí Berušky.

LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ U ŠTĚŇÁTEK

Všechno vlastně začalo už po vánocích vyprávěním pohádky Ledové království... Proč tedy neudělat dětem radost a splnit jim přání hrát si na Annu a Elsu...

Začali jsme knížkou Ledové království. To jsme si také v úterý 15.1. poskládali z bílých papírových krabiček. Zmizíkem na inkoustový papír děti kreslily paní Zimu a pana Mráze. Asi jsme tím přivolali sněžení, protože během dopoledne nám zapadala celá zahrada. To bylo běhání a válení!

Uprostřed týdne se změnila třída v ledovou zámeckou laboratoř...Děti v bílých zástěrkách skládaly pomocí pinzetek papírovým Eskymákům iglú z kostkového cukru. Poměřovaly množství ledových kostek v různých nádobkách a pozorovaly jeho postupné rozpouštění. Přelévání vody do odměrek a hrnečků bylo ještě větší lákadlo než práce s ledem. Prstíky si děti procvičily při práci se sněhovou moukou. Zvlášť tady se zástěrky opravdu hodily!

Vše vyvrcholilo v pátek. Ráno se objevil ve třídě zámek ze záclon, zasněžené stromy vatou a hradby z bílých destiček. Holčičky přicházely převlečené za Anny a Elsy, kluci zase za sněhuláky a další postavičky z Ledového království. Společně jsme zvládli královský ples i promenádu a naučili se opravdový královský tanec.

Děti se celý týden těšily do školky, protože i malý karneval je přece jenom karneval!!!

Hana Popková

PSYCHOLOŽKA
Iva Jungwirthová

Kdy lze hovořit o začátku dětského vzdoru?

Dětský vzdor se objevuje přibližně kolem druhého roku života. Někteří rodiče sice tvrdí, že jejich dítě ho prodělalo již o rok dříve, kdy začalo lézt nebo chtělo nejistou chůzí někam zmizet, oni mu v tom bránili a capart se vztekal, ale psychologové tento názor nesdílejí. Období vzdoru nastupuje, když si dítě uvědomí, že může chtít něco jiného než jeho rodiče a že má poměrně úspěšné metody, jak toho dosáhnout. Problém je, pokud období vzdoru přetrvá přes rozumnou věkovou hranici, tedy přes tři či čtyři roky. Pak už to nenazýváme obdobím vzdoru, ale výchovnými problémy, obvykle pramenícími z přístupu rodičů.

Existuje nějaký psychologický či fyziologický spouštěč období vzdoru?

To si nemyslím. Období vzdoru vypukne, jakmile si dítě rozumově uvědomí, že má svoji vlastní identitu, jinou než jeho rodiče a dospělí, kteří ho obklopují. Do té doby dítě příliš neumí přemýšlet samo o sobě. Období vzdoru často nastupuje současně s dětským používáním slova „Já!“ a průběh je velice individuální. Pokud je dítě hodně temperamentní, má dostatek energie i na to, aby období vzdoru bylo pro rodiče velmi „šťávnaté“. To jsou ti běsnící kluci a holčičky, zrudlí vztekem a pláčem a válejí se několikrát denně na podlaže. Pak existují děti pasivnější, s menší dávkou aktivní energie. Navenek se téměř vůbec nevtekaají, ale nenechají se oklamat. I oni mají vlastní období vzdoru. Někdy velice špatné jí, jindy se opakovaně počůrávají nebo naopak stolici zadržují. Svým způsobem to dělají naschvál, je to jejich způsob, jak vzdorovat okolnímu světu.

Lze podle chování rodičů v dětském věku usuzovat, že podobně se budou chovat i jejich potomci?

Doufám, že nikoliv, protože v takovém případě bych si nemohla nikdy pořádit čtyři děti. Údajně mě tatínek při mých častých záchvatech vzteku strkal do pračky. Musím podotknout, měla horní plínoň...

Dětská psycholožka Iva Jungwirthová:

„OBDOBÍ VZDORU JE PRO DALŠÍ VÝVOJ DĚTÍ PROSPĚŠNÉ“

Být dobrým rodičem a dobře vychovat své děti neumíme, dokud si to nevyzkoušíme. A první projevy vlastní vůle našeho potomka nás zaskočí, protože často nekorespondují s tím, co my, dospělí, právě chceme a co si myslíme, že je pro něj dobré. O období dětského vzdoru a o výchově v problematickém věku dvou až tří let jsme si proto popovídali s psycholožkou Ivou Jungwirthovou.

Z vašich slov tedy usuzuji, že období vzdoru se nelze vyhnout a každý rodič si tímto očistcem musí projít...

Ano, musí. Je to však období, které je pro vývoj dítěte nezbytné. Rodičům na seminářích říkám: „Až se vaše batole bude ten samý den pošesté vztekat a bouchat přitom hlavou o zem, říkejte si, že jde o důležité vývojové období a nebylo by zdravé, pokud by neproběhlo.“

Je možné vysledovat rozdíl mezi dívkou a chlapcem u vzdorovitosti?

Podle lidové moudrosti jsou chlapci vzteklejší a později mluví. Je pravda, že pokud rodiče navštěvují dětské psychology, tak z 90 % chodí s prvorozenými dětmi a jasnou převahu mají kluci. Domnívám se, že ačkoliv jsme emancipovaná společnost, na prvorozené chlapce jsou historicky kladené větší nároky než na děvčata. U kluků jejich výrazné projevy bedlivě sledujeme, zatímco u holčiček nad tím více mávneme rukou. Ale v rámci jedné rodiny najdeme často výjimky potvrzující pravidlo.

Co mám dělat s válejícím se a vztekajícím se dítětem, které tropí hlasitou scénu na veřejném prostranství?

Určitě bych se dítěti neschovávala ani ho nestrašila, to mi přijde neří. Zlatá poučka také říká – nevyhrožujte něčím, co nesplníte. Výhrůžky „Jestli okamžitě nepřestaneš, už tě sem nikdy nevezmu!“ nebo „Pokud nepřestaneš křičet na babičku, už sem nikdy nepjijde!“ jsou úplně zcestné, protože je nikdy nedodržíte. Říkejme dítěti, jaké důsledky bude mít jeho chování, ale to můžeme udělat až ve chvíli, kdy se trochu zklidní. Já bych si při jeho výbuchu vzteku vzala noviny, koupila si v automatu kafe, odstoupila bych od dítěte a předstírala četbu.

Jistě, pokud obtěžuje v supermarketu, odnesu ho někam, kde jeho řádění nebude tolik rušit, například na nejbližší trávník, a počkám, až ho to přejde. Ale vztekající se dítě je v takovém emocionálním výbuchu, že v podstatě nevnímá a výhrůžky, polévání studenou vodou nebo výprask na něj nezabírají. Nejlepší je, pokud rodič nenápadně sleduje, zda erupce vzteku utichá a pak už je na něm, aby ve vhodný okamžik řekl – poď sem, ty jsi ale fůnta, umyj ti obličej. Může dítěti podat ruku ke smíru, ale funguje to jen v momentě, kdy záchvat

skutečně odeznívá. Na druhou stranu bychom kolem něj neměli moc běhat a podbízet se – já ti koupím zmrzlinku, když přestaneš plakat, nech toho a honem poď, pustím ti doma pohádku... A některým scénám je možné předejít. Například pokud na vaši pravidelné procházce chodíte kolem cukrárny, kam dítě chce vždy vstoupit, lze přece vymyslet jinou trasu.

Existují děti, které mají denně několik zuřivých záchvatů a jsou v podstatě s rodiči neustále ve sporu. Co s nimi?

Má-li temperamentní dítě pětkrát denně velký amok, tak to určitě rodiče pěkně „vyšťaví“. Na druhou stranu mám ze své praxe zajímavý poznatek – pokud tito rodiče přijdou do poradny, je často na první pohled vidět, že problém mají spíše oni než dítě. Zavalují dítě povely: „Nesahej paní doktorce na dveře! Nech tu kytku! Neokopávej stůl!“ Vlastně neustále na dítě chrlí řadu příkazů a zákazů a ono už není schopné rozpoznat, co je důležité a co je jen rodičovská „pruda“.

Pokud se dítě hodně vzteká, doporučuji udělat večer rodinnou poradu. Dejte dítě spát, otevřete

JAK OMEZIT MNOŽSTVÍ KONFLIKTŮ S DÍTĚTEM V OBDOBÍ VZDORU

1. Nestaňme se nepřáteli
2. Stanovme si minimum zásad a na těch trvejme
3. Vytípujme si krizové situace a pokusme se jejich výskyt omezit
4. Předem se s dítětem domluvme na průběhu rizikové situace
5. Upozorníme dítě předem na situace, které hůře zvládá
6. Když dítěti něco říkáme, ujistíme se, že nás vnímá
7. Nejprve po dobrém
8. Vysvětlení ano, ale ne desetkrát
9. Nebojme se dát najevo své emoce
10. Pochvala je účinnější než trest
11. Logický důsledek je lepší než trest
12. Dávejme dítěti možnost výběru
13. Nedávejme možnost volby, pokud ji skutečně nenabízíme

si lahvičku a v klidu – bez prarodičů – si určete základní pravidla výchovy, na kterých se shodnete která budete vyžadovat. Co se opravdu nesmí a co se opravdu musí. Těchto pravidel by mělo být opravdu málo a na jejich dodržování pak musíte nekompromisně trvat, třeba i za cenu onlíktu. Na druhou stranu je třeba eliminovat mnoho v podstatě nedůležitých pravidel, která dítěti omezují životní prostor. Je také dobré dítě vždy upozornit předem, co bude následovat, pokud poruší domluvená pravidla. Důsledek jeho jednání (úmyslně nepoužívám slovo „trest“) přitom musí co nejkonkrétněji souviset s porušeným pravidlem. Typický příklad – holčička jede na tříkolce, má zastavit na kraji chodníku, ale vjede do vozovky. Máma ji doběhne, zlobí se a řekne – dnes nebude večerníček! To je nesmyslná reakce, protože dítě ve dvě hodiny odpoledne není schopné dohlédnout, že večer nebude večerníček. Lepší je vzít tříkolku a jasně říci: „Říkala jsem ti, že máš zastavit. Nesposlechla jsi, tak konec tříkolky, a jde se za ruku!“ Dcera začne protestovat, ale signál je jasný, přes ulici sama jezdit nemůžeš. Tento přístup má jednoznačné pozitivní výchovný efekt.

ak jednat s dítětem, které ve věku dvou let neustále mámu štípe a okopává a nic na něj ezabírá?

Jde o projev vzdoru. Zajímavé je, že dítě takto ubližuje jen jedné osobě, většinou právě mámě, a k jinému si to neroztroufne. Když se maminky zeptám, jak se proti takovému jednání ohrazuje, tak mi odpoví ztápěným a spíše tichým hlasem: „Vašičku, nedělej to...“ Správně je nasadit přísný a výrazný hlas a pronést větu: „Okamžitě toho nech!“ Zlost ze mne musí tryskat všemi póry a dítě si musí okamžitě uvědomit svůj prohřešek. Mohli bychom se bavit o tom, zda je výchovné ho plácnout přes ruku, ale někdy stačí dítě vyzvednout do vzduchu, podržet si ho před obličejem a zatvářít se jak největší ježibaba na světě. Jsou však maminky, pro které je velice nepříjemná představa podobného konfliktu.

e pohlavek stále výchovný prostředek, nebo ne?

Nejsem zastáncem tělesných trestů. Náš kulturní kontext s nimi ovšem operuje a většina z nás je ažila. Někteří dospělí raději dítě dusí svým odmítáním, nebo mu celý den říkají: „Ty jsi tak ošklivý chlapeček! Maminka ti nemá ráda, podívej se, jak jsem kvůli tobě smutná!“ V takovém případě asi lepší dát jednu přes zadek, než dítě psychicky deptat. Rodičům říkám – pokud vám jednou měsíčně ujde ruka, nemusíte se z ničeho obviňovat, stane se to. Na druhou stranu si myslím, že většinu situací lze vyřešit bez zvednutí ruky. Vyprasky vařečkou či fackování pak považuji za zcela nepřijatelné.

Poslední roky někteří rodiče razí termín volná výchova, kdy dítěti nenastaví téměř žádné mantinely pro jeho chování. Je to správné?

Pojem volná výchova nemám ráda. Autoritativní i liberální rodiče mají pravidla, ti první jich mají hodně, ti druzí méně a více o nich s dítětem diskutují. Oba typy rodičů ale vyžadují jejich dodržování. To, co máte na mysli, bych nazvala slabá výchova. Rodiče neumí prosadit svoji vůli, mají pocit, že nemají na dítě páky, a někdy to halí do idealistických vět – chci, abychom s dítětem byli v kamarádském vztahu, dítě je náš partner. To je podle mne nesmysl. Dvouleté dítě není můj partner, já jsem za něj naprosto a ve všem zodpovědná. Já musím být autorita určující pravidla.

Takže pokud sedíme v kavárně a příběhne k nám cizí tříletý capart, okope mi nohy a neustále nás vyrušuje, asi bychom neměli být tolerantní a říkat si – to je ale roztomilý chlapeček, užívající si volnou výchovu...

Tak to určitě ne. Pokud dítě někoho obtěžuje, měl by rodič zasáhnout. Na druhou stranu čeští rodiče jsou specifiční. Například děti nadměrně otravujeme s mytím rukou nebo oblékáním a prosazujeme svoji vůli i tam, kde to není až tak podstatné. Někdy máme moc pravidel.

„Malé dítě nemůže být náš partner, jsme za něj naprosto a ve všem zodpovědní“

Právě mytí rukou minimálně před jídlem a po návštěvě toalety bych považoval za celoživotní povinnost...

Všechny vědecké výzkumy říkají, že nejzdravější děti mají přiměřené špinavé ruce. Pokud jsou neustále vymydlené, budou mít alergie a ekzémy, budou-li je mít extrémně špinavé, dostanou žloutenku a poškodí si játra. Ideální je, když je dítě trochu špinavé, to se ví dlouhodobě. A vidíte, jak relativní jsou „celoživotní povinnosti“...

Ve své profesi se věnujete rovněž dětem sluchově postiženým. Je jejich období vzdoru jiné než u většinové populace?

Opět záleží na temperamentu konkrétního dítěte a rodičů. Pokud se sluchově handicapovaným dítětem rodiče nemají do jeho dvou let vytvořenou dobrou znakovou či verbální komunikaci, dítě je v období vzdoru v zoufalé situaci. Když se mu něco nelíbí, nemůže udělat nic jiného než sebou bouchnout o zem. Je to jeden z důvodů, proč rodičům říkáme, aby znakovali již s miminko, mluvili, ukazovali si obrázky a říkali si dopředu, že se půjde za paní doktorkou a logopedkou, nakoupit, za babičkou. Pokud se to včas nenaučí, neposkytnou dítěti žádný prostředek, jak vzájemně komunikovat.

NĚKTERÉ DĚTI vyjadřují svůj vzor například odmítáním stravy.

Ilustrační foto: Miroslav Beneš

Jaké jsou vyložené špatné výchovné postupy?

Nesnažme se děti ošidit. Přijde čert a ten ti ten dudlík sebere! Počkej, až budeš u paní doktorky, ta ti řekne, jak máš zkažené zuby! Co to je za věty?! Naši rodičovskou zodpovědnost přehazujeme na druhé osoby, kterých se má dítě bát.

Některé případy jsou až patologické a hlavně starší rodiče s prvním dítětem hluboko po třicítce mají s výchovou někdy trouble. Příliš o ní přemýšlejí, chtějí být dokonalí a současně nedokáží dítěti stanovit jasné mantinely. Vybaují si tatínka se čtyřletou rozkošnou blondátou dcerkou. Měla velké problémy s jídlem, jedla tak málo, že někdy musela na kapačky. Když onemocněla angínou, jezdili do Motola na pichaný penicilin, protože nebyla

ochotna spolknout antibiotický sirup. Ptala jsem se – proč ji nepoložíte, neucpete nos a sirup nenalejte do pusy? Tatínek se na mne podíval a odpověděl: „To myslíte vážně? To jí přece nemohu udělat.“ Někdy máme iluzi, že ve výchově musíme jít všechno po dobrém. Nemyslím si to. Je skvělé mít děti, ale musím být jako rodič připravený na fakt, že mne to bude stát nějaké úsilí a nebude to vždy jen procházka růžovým sadem. Právě tak jako v partnerství, i při výchově musíme přemýšlet, postupovat ze svých představ, přijímat a respektovat druhého a také jít občas do konfliktu. (md)

PhDr. IVA JUNGWIRTHOVÁ

- původní profesí elektroinženýr kybernetiky
- absolvovala jednooborovou psychologii na FF UK v Praze, zaměření klinická psychologie
- pracuje ve Středisku rané péče Tamtam pro rodiny dětí se sluchovým a kombinovaným postižením jako psychologka a poradenská pracovnice, věnuje se především diagnostice a poradenství pro zdravé i sluchově postižené děti předškolního a raně školního věku, diagnostice školní zralosti, rodinnému poradenství
- absolvovala kurz pro poradce rané péče, semináře zaměřené na podporu vývoje dětí s mentálním postižením, na orientační diagnostiku autismu a na problematiku sourozeneckých vztahů
- má kvalifikaci laktiční poradkyně
- autorka několika psychologických knížek
- matka dvou synů a dvou dcer

Pražští hygienici radí, jak omezovat nemocnost dětí ve školkách

Nástup dětí do předškolního zařízení přináší řadu změn pro celou rodinu. Mění se denní režim rodiny i dítěte. Dítě se musí vypořádat s odloučením od rodičů a přichází do kolektivu vrstevníků. Tato zásadní změna pro dítě je mnohdy doprovázená výskytem častých nemocí.

Návštěva předškolních zařízení má pro dítě významný vliv na jeho duševní i fyzický rozvoj. Podle názoru Hygienické stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“) je ale velmi důležité, aby byla dodržena určitá preventivní opatření, kterými můžeme předcházet zvýšené nemocnosti u dětí.

Mezi zásadní preventivní opatření patří zejména očkování dětí a dodržování základních hygienických návyků.

Opakované infekce u dětí předškolního věku jsou normálním, běžným jevem, kdy se rozvíjí imunitní odpověď a buduje tzv. imunitní paměť.

Kromě kašlů a rým děti často onemocní i dětskými virózami, jako jsou neštovice či pátá dětská nemoc. I tato onemocnění k dětskému věku patří. Vzhledem k tomu, že jde o virová onemocnění, léčí se hlavně klidem, pobytem na lůžku a mírněním příznaků. Důležitá je dostatečná doba rekonvalescence (období po nemoci).

Pokud jsou však infekční epizody časté a mají závažný průběh nebo jsou provázeny netypickými klinickými projevy, v takových případech se jedná o poruchy imunitního systému, které již vyžadují speciální vyšetření u imunologa.

Nemocné dítě nepatří do předškolního zařízení, je zde velká pravděpodobnost přenosu infekce na ostatní děti. Buďte ohleduplní k ostatním dětem i personálu předškolních zařízení. Pokud je dítě nemocné, je potřeba, aby se léčilo v klidu doma

Nemocem lze předejít, když děti učíme správně si myt ruce

Podle Světové zdravotnické organizace se až 80 % všech infekcí přenáší špinavými rukama. Ved'te děti ke správným hygienickým návykům, naučte je správně si umývat ruce, a to zejména po použití toalety, po příchodu z venku, před jídlem, po smrkání, kýchání a kašlání či hraní si s domácími mazlíčky apod.

Podrobný návod, jak děti hravou a poutavou formou vést ke správnému a účinnému mytí rukou najdete v **osvětovém letáku** Státního zdravotního ústavu „**Aby ručičky byly jako rybičky**“, jehož nedílnou součástí tvoří metodické pokyny, jak lepořelo při práci s dětmi co nejlépe využít, aby si zásady techniky správné hygieny rukou děti osvojily co nejlépe.

Leporelo „Aby ručičky byly jako rybičky“ obsahuje užitečné rady, jak děti naučit si správně mýt ruce

Čím můžeme podpořit imunitu u malých dětí?

- ▶ Správnou výživou u dětí spočívající v časté konzumaci čerstvého ovoce a zeleniny, které jsou přirozeným zdrojem vitaminů.
- ▶ Pravidelným pohybem a pobytem dětí venku na zdravém vzduchu.
- ▶ Vhodným oděvem pro dítě (adekvátní oděv a obuv k aktuálnímu počasí).
- ▶ V případě nemoci dítěte, dopřejte dítěti dostatečně dlouhou dobu pro léčbu a také následnou rekonvalescenci, předčasný návrat do kolektivu po nevyléčené rýmě může vést k další nemoci.
- ▶ Dítě potřebuje dostatečný odpočinek, dlouhý a nerušený spánek.
- ▶ Otužování dětí přispívá ke zvýšení imunity.

Imunitu dětí zvyšuje očkování

Ke zvýšení imunity vašeho dítěte lze doporučit i tzv. nepovinné očkování, a to zejména očkování proti pneumokokům, meningokokům a proti žloutence A. **Pneumokoky** vyvolávají závažné, život ohrožující onemocnění mozku a jsou též častými původci zápalů plic a zánětů středního ucha. Novorozenci mají očkování hrazeno ze zdravotního pojištění, a je chybou ho nevyužít. **Meningokoky** vyvolávají závažné fatální onemocnění mozku s velmi rychlým průběhem. V současné době jsou k dispozici očkovací látky proti meningokokům skupiny B, C, Y, které se v našich podmínkách vyskytují. I když vakcíny nejsou levné, dají vám jistotu, že vaše dítě je chráněno. **Žloutenka A**, tzv. nemoc špinavých rukou je infekční onemocnění s povinnou hospitalizací, následným dietním režimem nemocného a omezením pohybu pro všechny osoby v kontaktu s nemocným na dobu 50 dnů po nákaze. Doporučované očkování vzhledem k omezením, které se nemocného a jeho okolí týkají, je jednoznačným ziskem pro dítě a celou rodinu. Onemocnění je často zavlečeno z míst hojně turisty navštěvovaných (Itálie, Chorvatsko, Španělsko, Tunis, Maroko, Egypt), vakcína není sice levná, chrání však až 25 let.

Všechna **tato očkování lze doporučit i personálu škol**, který je vystaven vyššímu riziku přenosu infekce při práci s malými dětmi. Následná protiepidemická opatření v kolektivu, kde k výskytu onemocnění došlo, (která u žloutenky A trvají 50 dní) se očkovaných osob netýkají.

U dětí s častými respiračními infekcemi zvažte i **očkování proti chřipce**, které u nás není využíváno, u dětí má však velmi dobrý efekt, a např. v USA je 60 % dětí do 15 let věku každoročně očkováno. Také personál by se měl nechat očkovat, neboť toto očkování přináší jednoznačný profit.

Zdravotní pojišťovny přispívají na očkovací látky, je žádoucí příspěvky k těmto očkováním využít.

Přejeme Vám, aby Vaše dítě prožilo v předškolním zařízení jen radostné a obohacující chvíle.

V Praze 11. 9. 2018

Ing. Anna Füleová ředitelka odboru hygieny dětí a mladistvých
MUDr. Zdeňka Jágrová ředitelka protiepidemického odboru

Co nás čeká?

- Den otevřených dveří

10. 4. 2019 **08:00 – 10:00 a 15:00 – 17:00**

- Termíny zápisu do naší MŠ

Výdej přihlášek

6.a 7.května 2019 od 13:00 do 18:00

Příjem přihlášek

14.a 15.května 2019 od 13:00 do 18:00

- **Zápisy do prvních tříd základních škol proběhnou v jednotlivých ZŠ v dubnu.**

Co potřebuje umět dítě před vstupem do MŠ

Denní režim

V době před nástupem dítěte do kolektivního zařízení je pro dítě potřebné, aby bylo přivyklé klidnému, ale pravidelnému dennímu řádu (vstává ve stejnou dobu, činnosti a jídlo jsou nabízeny ve stejnou dobu, chodí spát pravidelně v ... hodin atd.). Pestrý program musí dítě přijímat ochotně, ale větší vybočení z časového režimu dítě znejišťují, nabourávají jeho představy o plynutí času.

Denní režim a program určuje dospělý, není dobré zvykat dítě na to, že pokaždé vyhovíme jeho přání a vše podřídíme právě jemu.

Odloučení od rodičů

Většinou bývá dítě schopno setrvat na kratší dobu u prarodičů, kamarádky, tety apod.

Je nutné s dítětem vždy předem dohodnout, jak se vrátíte a dohodu dodržet. Tím se dítě „otuzuje“ a jeho nejistota v novém prostředí nebude tak veliká, neboť poznalo, že jej opouštíte opravdu jen na domluvenou dobu. Stejně důležité je i to, aby v cizím prostředí přijímalo jídlo, chodilo na WC a komunikovalo s dospělým.

Jídlo

Dítě by mělo jíst všechny druhy potravin, nemělo by zásadně odmítat žádný typ jídla. Výjimkou jsou samozřejmě lékařem nařízené diety. Problémem je, když nejlépe chleba ale jen rohlíky, odmítá všechny druhy zeleniny i ovoce, nechce brambory ani rýži ani těstoviny atd. Nejvíce škody můžeme natropit jednak násilným nucením, ale stejně tak i soustavným ustupováním a dokrmováním sušenkami či hranolky apod. Dítě by nikdy nemělo mít dospělého svými vrtochy „v hrsti“, vydírat ho, být doprošováno či odměňováno za sněžení porce.

Ve školce potřebuje umět se samo najíst (ukusovat z krajíce chleba, polévku a hl. jídlo jíst lžící).

Hygiena

Dítě musí před nástupem do MŠ umět srozumitelně sdělit své potřeby, samo se obsloužit na WC a u umyvadla, samostatně se vysmrkat apod.

Oblékání, úklid

Je potřebné, aby si poznalo své věci, umělo si samo svléknout a obléknout základní oblečení (spodní prádlo, tričko, punčocháče, ponožky, tepláky...).

Dítě by mělo znát základní umístění potřebných věcí v domácnosti, tento řád dodržovat a umět věci samostatně uložit na správné místo (oblečení, hračky, utěrky, kapesníky apod.).

Komunikace

Před vstupem do MŠ je nezbytné, aby dítě reagovalo na své jméno. Na zavolání otočí hlavu k volajícímu a podívá se, aby rozumělo, co se mu říká. Umí poslechnout běžný pokyn (pojď sem, to neber, uklid' si hračku, přines si svetr apod.). Zná své jméno a příjmení.

Umí pozdravit, poprosit, poděkovat – zdvořilostní návyky má vypěstované z domova.

Mluví se známými dospělými – kamarádkou, tetou, sousedem,.... Odpovídá na jejich dotazy, umí o něco požádat (jít na WC, půjčit si něco), vypráví jim co zažilo.

Zná několik písniček, básniček, pohádek, knížek. Není ale nuceno je říkat na požádání.

Důsledná příprava na docházku školky je důležitá jak pro dítě, tak pro rodiče. Dítě přestává být opečovávaným batoletem a stává se školákem.

Ve školce přijdou na řadu i mnohé nové zkušenosti – zejména z oblasti sociálních kontaktů. Dítě bude muset přijmout autoritu „cizí učitelky“, učit se společně žít s dalšími vrstevníky. To přinese mnohá omezení jeho osobní svobody a volby, bude se muset přizpůsobovat. A půjde mu to snáze, když bude umět o svoji osobu pečovat samostatně.

POPRVÉ V MŠ

Začátek docházky do MŠ je pro děti a jejich rodiče velkou změnou v dosavadním životě. Tato změna s sebou přináší spoustu věcí, pocitů a zážitků, s kterými se musí dítě vyrovnat, proto nabízíme pár postřehů z praxe:

- ▶ Vstup do neznámé budovy a do třídy s jejím vybavením a hračkami
- ▶ Vstup mezi cizí děti a dospělé
- ▶ Přizpůsobení se dosud nezvyklému režimu a požadavkům
- ▶ Řídit se danými pravidly třídy
- ▶ Komunikace s novou autoritou – paní učitelkou
- ▶ Odloučení od rodičů

Jak dítěti pomoci?

- ▶ **Bud'te dítěti oporou a poskytněte mu pocit bezpečí**
(případnou adaptaci si domluvte s učitelkami; hračku - na spaní z domova si nosí děti po domluvě s učitelkami;)
- ▶ **Používejte stejné rituály**
(přiveďte dítě do MŠ vždy ve stejný čas a vyzvedávejte je pokud možno ve stejnou dobu, používejte konkrétní údaje o tom, kdy je vyzvednete – po obědě, po svačině – ne jen obecně jako brzy, za chvíli, po práci apod.)
- ▶ **Rozlučte se krátce**
(loučení dlouze neprotahujte, někdy totiž loučení představuje větší problém pro rodiče než pro dítě, proto je zbytečně nestresujte)
- ▶ **Bud'te citliví a trpěliví**
(vyprávějte si o tom, co dítě ve školce dělalo a co nového se naučilo)
- ▶ **Ujistěte dítě, že je do školky neodkládáte**
(vysvětlíte mu, že je máte rádi a že nechodí do školky proto, že na něj nemáte čas nebo že s ním nechcete být doma; každý má svoji povinnost – vy práci, vaše dítě školku)
- ▶ **Komunikujte s učitelkou**
(možná se dozvíte, že když z MŠ po nervy drásající scéně odejdete, vaše plačící dítě se rázem uklidní a jde si spokojeně hrát)
- ▶ **Dítě za zvládnutý pobyt ve školce pochvalte a pozitivně motivujte**
(neříkejte doma dítěti, že chápete, jaké to muselo být strašné vydržet takovou dobu bez maminky; naopak vyzvedněte jeho pěkné zážitky, zahrajte si s ním hru, kterou se ve školce naučilo)

Co byste nikdy neměli dělat...

- ▶ **Nenechte se obměkčit – buďte důslední**
(když už jednou rozhodnete, že dítě půjde do MŠ, nedejte se přemluvit o opaku)
- ▶ **Nestrašte své dítě školkou - „jen počkej, ve školce ti ukážou“**
(za problémy s přivykáním (adaptací) je v žádném případě nestresujte)
- ▶ **Nepřiznávejte, že se vám stýská**
(když zvládnete své emoce vy, dítě je zvládne také; musíte být dítěti oporou)
- ▶ **Netvrďte dítěti cestou do MŠ, že jdete na vycházku**
- ▶ **Neopakujte pořád dokola, že má být hodné**

CO MÁ DÍTĚ ZNÁT PŘED VSTUPEM DO ZŠ

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udrzuje v nich pořádek)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit práni na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázků z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazech, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti))
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhájí svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevovat tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivě a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojuje do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí

Vaše stránka

- názory, nápady, připomínky

